

הנדון:

הסיסמה: חרדים החוצה, תחי ממשלת אחדות חילונית

מעוררות הבינו

גם בעיות פרסונליות אחרות תפטרנה בדרך זו. תיק האוצר. (משה נסים? יצחק מודעי?) תיק החוק. (רויד לוי, אלוהים ישמור? יצחק מודעי, כנ"ל? אריאל שרון?)

בכלל, קארטל בין שתי ממשלות גדר לות עדיף בעיניו תמיד על מילהמתית התשה, שלא תועיל לאיש.

זה רצוי גם בעיני כמה מן החרדים, שלא איכרו את שפיות דעתם מרוב שיכרון. הם מבינים כי הסחטנות הדתית הפרועה עלולה להביא לתנועה נגדית, שתהיה הרתיאסון מבחינתם.

יש חשבונות. חשבונות יש תמיד, בפוליטיקה כמו בחיים. אבל החשבונות לברם אינם יכולים להכריע. אין בהם הסבר למצב הרוח הלאומי, העולה ממעמקים.

מצב דעה זה התבטא במיטרות של כיכר מלביישראל: דתים החוצה, תחי ממשלת האחדות החילונית!

אם קריאה זו היא רציונלית? האם איננה מבטאת רק תיעוב מפני הסחטנות בעלת הפיאות? האם אין הציבור החילוני, שוחר-השלום

הכרתיים, עמוקים: ההתבטלות לפני הדתיים, האמונה הכמוסה שבעצם הדתיים שווים ככל זאת יותר. אין זו בגידה שיטתית של עסקנים צינניים. זוהי בגידה עמוקה ברעיונות שבהם דגלו בעבר, בגידה של עסקנים פושטי-רגל, ריקים מערכים ומתוכן כלשהו.

אבל גם קואליציה כזאת, של ליכוד-מערך והדתיים, עדיפה בעיני רבים על פני הממשלות הצרות. כי בקואליציה כזאת לא יהיו הדתיים את לשון המאזניים. כוחם יהיה בטל בשישים. הם לא יוכלו לסחוט הרבה. כוחם יהיה מוגבל ומתוחם.

וכך, בעוד שהמנהיגים הדגולים התרפסו לפני הרכנים שיכוריי-הניצחון, לעיני המצלמות, נולדה

בתל-אביב, כאשר רבבות התכנסו תחת כיפת השמיים, בגשם, והפגינו נגד הבניעה לדתיים בכלל, ולחרדים בפרט.

להפגנה זו קראה תנועה ציבורית שעד אתמול לא היתה אלא תופעת-שוליים אינטלקטואלית, הדוגלת בדבר מופשט מאוד: חקיקת חוקה ליש"ר אל.

הנסיבות הפכו את הדרישה הזאת לקריאה מוחשית ואקטואלית ביותר: להקים ממשלה חילונית, ימנית-שמאלית, כדי לשנות את שיטת-הבחירות ולהשאיר את הדתיים בחוץ.

בעיני המפגינים, עניין שיטת-הבחירות היה מישני. העניין הבולט, המידי, שהוציא אותם מהבתים החמים בערב

ה מרגיז. זה מבחיל. זה מבחיל. זה מבחיל. ההתחרות הזאת בין שתי הממשלות הגדולות וגרורותיהן על חסדי החרדים. החנופה. הליקוק. ההתרפסות.

שיחות-הנפש על ערכי הדת והמסורת. הגילוי שהחרדים הם בעצם אנשים נורא נתמרים, נורא ערכיים. שהם בעצם היהודים האמיתיים. שבעצם לא רק כראי להיכנע לדרישותיהם, אלא שיש בזה גם הנאה צרופה.

שבעצם אין זה אונס, ולא פוגרום, אלא התמסרות שבאהבה.

ההתבטלות. הביזוי העצמי. ההתפרקות מכל יומרה של עקרונות. מבחיל. ■ ■ ■

על הפרק עומד דבר בלתי-ערכי מאוד: השילטון.

השילטון הגם. כוח. כסף. מישרות. נניח שראשי מיפלת-העבודה צדקו בהנחה שבלי הדתיים אין הם יכולים לזכות בכל הרברים הטובים האלה.

נניח שראשי השמאל צדקו בהנחה שמוטב למכור את חצי המדינה לדתיים, וכך לפנות להציל את החצי השני ממלעות הקנאות הלאומי-נית, מהתנחלות וממילחמה.

אפשר להתווכח על ריעות אלה. אבל הן לגיטימיות. מותר לעסקן לבוא ולומר: מוטב קואליציה עם השחרים, מאשר ממשלה של יצחק שמיר, אריאל שרון ויובל נאמן.

אבל מבאן ועד להתרפסות הבזוייה הזאת — הדרך ארוכה. ■ ■ ■

די לברות ברית פוליטית, המבוססת על אינטרסים ועל מישחק של קחיתון, אין צורך בהתרפסות, אין צורך בהתפלשות בעפר לרגלי הצד השני. ולראייה: הדתיים אינם מתרפסים כלל לפני החילוניים.

מותר בהחלט לבוא ולומר: רבותי, אני מתעב אתכם, אבל המצב הפוליטי מחייב קואליציה איתכם.

אני חושב שאתם עובדי-אלילים מן הסוג הגי רוע ביותר, אבל אני מעדיף עובדי-אלילים כמוכם על פני אוכלי-האדם של הליכוד.

אני חושב שאתם כולירה, אבל אני מעדיף אתכם על פני אחרים, שהם בעיניי נגיפים של איידס.

או הבה נשב ליד השולחן, נקבע את מחיר הסחיטה ואת אתנן הקואליציה, ונשתדל להגיע לירי הסכם.

ואת כל הקישקושים הקדושים, כממית-התורה וגדוליה-התורה למיניהם ולמועצותיהם, הכאבות ורובני-ההלא מלובאניץ ועד נתיבות, הנרכות והקללות, השאירו נא לעצמכם. איננו רוצים בהם.

האם אפשר לדבר כך? בוודאי. האם מיששהו היה נעלב? שטויות.

החכמים האלה יודעים היטב מה הם המישחק, וכאשר החילוניים ועובדי-בתור לפני דלתותיהם, כשהם תבושיי-כפה ועונדי-תפילין, הם צוחקים לעצמם מאחורי חוקנים.

הם צוחקים מפני שהם יודעים כי ההתרפסות הפומבית הזאת שורה יותר מאשר כל הוויתורים שיוותרו להם, החל במינהו יהודי וכלה בשיחרור האוני דות השחרות מצה"ל, כי בהתרפסות טמון הזע הפרוענות של המחנה החרדי לזני ההומאניסטי. היא מהווה הוראה בפשיטת-רגל, כאובדן כל הערכים, אובדן כל ערך.

את מחירה של התרפסות זו יגנו החרדים ליד הקלפי, בפעם הבאה. ■ ■ ■

ל מרבה המול, קורה בארץ מה שקורה כטבע תמיד: הלחץ יוצר לחץ נגדי.

תיאבונם של החרדים, שזכו ב-10% מהקולות והמנהגים כאילו השיגו 90%, מעורר זעם עמוק בכל הציבור.

אחרת קשה להסביר את המחזה שהתרחש השבוע בכיכר מלביישראל

"למרות שלא היינו בצה"ל, אנחנו יודעים להילחם!"

והדמוקרטיה, מניח לתיעוב זה לגבור על שיקר לים חשובים יותר?

יש האומרים כי מוטב לוותר על אומי צות-חזיר במשך ארבע שנים, אם הדי בר מאפשר את הקמתה של ממשלת מערך, שתעלה על דרד-השלום. אחרי הכל, השלום חשוב מסטייק לבן.

תזוה זו מבוססת על שתי הנחות, הטענות בריקה:

ראשית, שממשלת מערך-חרדים אכן תוכל לעלות על דרד-השלום.

שנית, שממשלת ליכוד-חרדים תחסום את הדרך לשלום.

האם זה נכון? אני מפקפק מאוד בהנחה הראשונה.

ממשלת מערך-חרדים, כמו ממשלת ליכוד-חרדים, היתה עומדת על בסיס צר מאוד-מאוד. היא היתה תלויה בתמיכת כל אחת מן המיפלות הדתיות שתצטרפה אליה, בתמיכת שלוש המיפלות ה"שמאליות" (שינוי, ר"ק, מפ"ם) ובסיוע מידי שלוש המיפלות הערביות (רק"ח, המתקמת, דראשה). כל זה ביחד היה יוצר רוב דחוק מאוד.

האם אפשר לקבל החלטות מכריעות על בסיס כזה?

אני מפקפק בכך. ממשלה כזאת היתה מת (המשך בעמוד 40)

במקומות רבים במערכת הפוליטית תנועה נגדית: התנועה למען קואליציה ליכוד-מערך.

רוב התומכים עתה ברעיון זה, בגלוי או בסתר, מאסו בו עוד אתמול. אילו אמר להם מישדה לפני חודש שהם יתגעגעו אל ממשלת-האחדות הלאומית, היו פורצים כצחוק רם.

על זה נאמר: צחוק צחוק, אבל — ■ ■ ■

ש, כמוכן, גם חשבונות צינניים מאחורי כמה מן הסיסמות.

אפשר לערוך רשימה ארוכה של אינטרסים גסים, הדוחפים בביוון זה בלי כל קשר לסחטנות של החרדים.

שימעון פרס ויצחק רבין אינם יכולים להרשות לעצמם את הירידה לאופוזיציה. באופוזיציה תני סה מיפלתם להתנער מהם, לצאת לדרך של שינויי-ערכים פנימי. הצטרפותם לממשלה חדשה, שבה יתפסו מקומות מרכזיים, תציל אותם.

יצחק שמיר ימצא בקואליציה כזאת פיתרון לכמה מבעיותיו. היא תוריד ממנו את הצרה ששמה אריאל שרון, התובע לעצמו את תיק הביטחון, או לפחות את תיק-החוק. בעיני שמיר, שר-הביטחון רבין עדיף על שרון. רבין מבצע כמיילא את מדיניות הליכוד. ואילו שרון עלול במפקיד זה לעשות דברים נוראים, וגם לאיים על מעמדו של שמיר כראש-הליכוד.

גשום וקרי, יהיה להקים ממשלה חילונית, לסלק את הדתיים ממרכז הבימה.

כפי שאמרה הסיסמה הפשוטה: "אני חילוני חרדי"

יש חרדה בציבור. החרדה מפני הדת דים, מפני ההתחרדות. ■ ■ ■

חרדה האמיתית הזאת הולידה בלב רבים את ההכרה כי חידוש הקואליציה בין הליכוד והמערך עדיף על האלטרנטיבות — ממשלת ליכוד-חרדים-פאשיסטים או ממשלת מערך-חרדים-שמאלנים.

התיקוזה היא שבקואליציה כזאת, שבה יהיו לשתי המיפלות הגדולות 79 מבין 120 המושבים בכנסת, לא יהיה מקום לכל 18 הח"כים של הסיעות הדתיות.

אנשים מציאותיים יותר יודעים כי תיקוזה זו קלושה. החילונים בגרו בעניינים בפעם שעברה, והם יגירו בו גם הפעם, מבצע דומה. ההתרפסות לפני הדתיים לא תיפסק גם אם תוקם קואליציה ליכוד-מערך. כל צד ירצה לשמור על הדתיים "שלו" — למרות שאף אחד מן הדתיים אינו "שלו".

התרפסות זו חורגת מתחום השיקול הרציונלי. היא נובעת מרבים בלתי-רציונליים, תתי-